

om Detailprisen; men ogsaa de økonomiske Ideer, der ligger bag Reverssystemet er, omend i ringe Omfang, taget op til Behandling.

Johannes Hansen har hovedsagelig samlet de økonomiske Synspunkter i et enkelt Kapitel og giver her en fortrinlig Fremstilling af Ulemper og Fordele ved Systemet, paapeger hvilke Betingelser der maa opfyldes for Systemets fuldkomne Gennemførelse og søger i det hele taget med — som det synes — Indsigt i og Forstaaelse af Industriens Produktionsproblemer at dele Sol og Vind lige mellem de i Reverssystemet interesserede Parter; kort, men kære- rigt. En Bog, der utvivlsomt vil interessere, især Driftsøkonomer.

Bang-Jensens Bog er derimod, hvad den økonomiske Side angaar, næppe saa værdifuld; ganske vist berøres en Mængde Problemer, men det hele forekommer lidt spredt og usystematisk. Forfatteren har »først og fremmest foretaget Undersøgelser i Marken«. Overordentligt prisværdigt. Forfatteren har rejst i flere Lande, talt med Embedsmænd, Økonomer, Forretningsfolk o. s. v. og indsamlet et stort Materiale, men Resultatet er unægtelig blevet lidt magert — paa Grund af de Paalæg om Diskretion, Forfatteren overalt har faaet; selv om disse Løfter selvfølgelig har virket hæmmende, venter man dog lidt mere af saa vidtgaende Studier end en ganske almindelig Beskrivelse af de Parter, hvem Reverssystemet berører. Iøvrigt søger Forfatteren at anvende den samme Metode i den her foreliggende Bog, som Myrdal har anvendt indenfor Nationaløkonomien, et Forsøg, der i det store og hele er faldet heldigt ud, saaledes at man trods Skuffelsen over at være bleven narret for en Undersøgelse, hvor Forfatteren havde kunnet bruge sin »inside informations«, dog læser Bogen med Interesse og kan anbefale ogsaa den til Økonomers Bevaagenhed.

B. Bech.

Hermann Rückwardt: SELBSTKOSTENBERECHNUNG ELEKTRISCHER ARBEIT IHRE AUFBAU UND IHRE DURCHFÜHRUNG. R. Oldenbourg 1933.

I en Række Afhandlinger har særlig tyske Driftsøkonomer diskuteret Principper for Analyse af Regnskaber, saaledes Spørgsmaalet om, hvorledes Driftsudgifter bør fordeles paa de af en Virksomhed fremstillede og leverede Produkter og Ydelser. Som Supplering hertil er det af Betydning at gøre sig bekendt med nærværende Undersøgelse, der viser Fremgangsmaaden i en enkelt større Virksomhed, Berliner Städtische Elektrizitätswerke A/G (Bewag). Forfatteren følger Posteringskerne gennem de enkelte Afdelinger og viser, hvorledes man beregner Omkostningerne af de forskellige Elektricitetsleveringer (Husholdning, Fabrikker, Sporveje etc.), og til Fremstillingen er knyttet let overskuelige Skemaer.

Af Interesse er Diskussionen om Fordelingen af de faste Omkostninger paa de forskellige Grupper, og Forfatteren tager Afstand fra at dele disse efter Andel i Spidsbelastningen og foretrækker at foretage Fordelingen i to Afsnit, nemlig a) Grundleistungskosten (den totale faste Udgift fordelt efter den største Belastning og hver Købergruppe belastet med sit faktiske Forbrug) og b) Spitzenleistungskosten (Tomgangstabet efter ovenstaaende Fordeling bliver fordelt efter de enkelte Grubbers Andel i Spidsbelastningen), og denne Fremgangsmaade synes at være praktisk. Det vilde have været interessant at faa Oplysning om denne Fordelings Betydning for den omhandlede Virksomheds Prispolitik, men det ligger udenfor Undersøgelsens Rammer.

om Detailprisen; men ogsaa de økonomiske Ideer, der ligger bag Reverssystemet er, omend i ringe Omfang, taget op til Behandling.

Johannes Hansen har hovedsagelig samlet de økonomiske Synspunkter i et enkelt Kapitel og giver her en fortrinlig Fremstilling af Ulemper og Fordele ved Systemet, paapeger hvilke Betingelser der maa opfyldes for Systemets fuldkomne Gennemførelse og søger i det hele taget med — som det synes — Indsigt i og Forstaaelse af Industriens Produktionsproblemer at dele Sol og Vind lige mellem de i Reverssystemet interesserede Parter; kort, men kære- rigt. En Bog, der utvivlsomt vil interessere, især Driftsøkonomer.

Bang-Jensens Bog er derimod, hvad den økonomiske Side angaar, næppe saa værdifuld; ganske vist berøres en Mængde Problemer, men det hele forekommer lidt spredt og usystematisk. Forfatteren har »først og fremmest foretaget Undersøgelser i Marken«. Overordentligt prisværdigt. Forfatteren har rejst i flere Lande, talt med Embedsmænd, Økonomer, Forretningsfolk o. s. v. og indsamlet et stort Materiale, men Resultatet er unægtelig blevet lidt magert — paa Grund af de Paalæg om Diskretion, Forfatteren overalt har faaet; selv om disse Løfter selvfølgelig har virket hæmmende, venter man dog lidt mere af saa vidtgaende Studier end en ganske almindelig Beskrivelse af de Parter, hvem Reverssystemet berører. Iøvrigt søger Forfatteren at anvende den samme Metode i den her foreliggende Bog, som Myrdal har anvendt indenfor Nationaløkonomien, et Forsøg, der i det store og hele er faldet heldigt ud, saaledes at man trods Skuffelsen over at være bleven narret for en Undersøgelse, hvor Forfatteren havde kunnet bruge sin »inside informations«, dog læser Bogen med Interesse og kan anbefale ogsaa den til Økonomers Bevaagenhed.

B. Bech.

Hermann Rückwardt: SELBSTKOSTENBERECHNUNG ELEKTRISCHER ARBEIT IHRE AUFBAU UND IHRE DURCHFÜHRUNG. R. Oldenbourg 1933.

I en Række Afhandlinger har særlig tyske Driftsøkonomer diskuteret Principper for Analyse af Regnskaber, saaledes Spørgsmaalet om, hvorledes Driftsudgifter bør fordeles paa de af en Virksomhed fremstillede og leverede Produkter og Ydelser. Som Supplering hertil er det af Betydning at gøre sig bekendt med nærværende Undersøgelse, der viser Fremgangsmaaden i en enkelt større Virksomhed, Berliner Städtische Elektrizitätswerke A/G (Bewag). Forfatteren følger Posteringskerne gennem de enkelte Afdelinger og viser, hvorledes man beregner Omkostningerne af de forskellige Elektricitetsleveringer (Husholdning, Fabrikker, Sporveje etc.), og til Fremstillingen er knyttet let overskuelige Skemaer.

Af Interesse er Diskussionen om Fordelingen af de faste Omkostninger paa de forskellige Grupper, og Forfatteren tager Afstand fra at dele disse efter Andel i Spidsbelastningen og foretrækker at foretage Fordelingen i to Afsnit, nemlig a) Grundleistungskosten (den totale faste Udgift fordelt efter den største Belastning og hver Købergruppe belastet med sit faktiske Forbrug) og b) Spitzenleistungskosten (Tomgangstabet efter ovenstaaende Fordeling bliver fordelt efter de enkelte Grubbers Andel i Spidsbelastningen), og denne Fremgangsmaade synes at være praktisk. Det vilde have været interessant at faa Oplysning om denne Fordelings Betydning for den omhandlede Virksomheds Prispolitik, men det ligger udenfor Undersøgelsens Rammer.

Paa et enkelt Omraade er Fremgangsmaaden stærk diskutabel, nemlig hvor man kun beregner Kapitaludgifter (Rente) af den fremmede Kapital, der arder i Virksomheden, idet man derved faar forskellige Omkostningsberegninger efter Ejendomsretten til den arbejdende Kapital, og dette er uheldigt, idet der bl. a. i beslægtede Virksomheder bør foretages Omkostningsberegninger efter ensartede Normer, saaledes at Sammenligning kan foretages, og dette kan bedst gennemføres, naar der beregnes samme Rente af hele den arbejdende Kapital.

P. P. Sveistrup.

ARV OG RACE, København 1934, Martin's Forlag, 155 Sider. Kr. 4,00.

Blandt andre offentlige Opgaver er Race- eller Anlægshygiejnen en af dem, hvis Løsning ikke kan tænkes uden selve Befolkningens forstaaende og aktive Medvirken. Det var vistnok den Tanke i Forbindelse med Spørgsmaalets tiltagende Vigtighed, der gav Anledning til en Række Radioforedrag om Arvelighed i Vinteren 1933—34 og nu til Udgivelsen af disse, tildels udvidede, Foredrag i Form af en Bog. Baaede Spørgsmaalets biologiske (Ø. Winge — R. Spärck — O. Thomsen) og antropologiske (G. Hatt — A. Olsen) Forudsætninger belyses, for at der kan fremsættes Muligheder og Forslag for dets praktiske Løsning i Samfundet — (A. Goll — K. K. Steincke — A. Wimmer — A. Garboe).

De ni Forfatteres Bidrag supplerer udmærket hverandre og giver som samlet Hele Indtrykket af en meget sympatisk Tendens, der kan karakteriseres som den ønskelige Blanding af Beslutsomhed og Tilbageholdenhed. Det er lykkedes Indlederen O. Thomsen paa faa Sider at tage Overensstemmelsen i Resultaterne forud og understrege dem.

1. Om de antropologiske Racers Arvelighedsforhold véd vi kun lidt, om deres historiske og kulturelle Betydning endnu mindre, og om Raceblandingeres Værdi saa godt som intet; den megen Tale om Begunstigelse af gode og Udrensning af daarlige Raceelementer, Forhindring af farlige Raceblandinger og Avl af »rene« Menneskeracer er derfor Agitation uden faktisk og videnskabelig Baggrund. Den danske offentlige Stemning er interesseret i dette Spørgsmaal, fordi det for Tiden tages saa højtideligt Syd for Grænsen, men den er næppe tilbøjelig til Racedyrkelse. Det kan alligevel være nyttigt, at Lægmanden ser, at Videnskaben ikke giver det mindste Holdepunkt for Racebevægelsen; Publikum kunde jo begribeligvis fristes til at tro, at der dog maatte være noget om det, naar saa mange er med. Den Mening vil man blive kureret for ved Læsning af Spärck's Artikel om Racebegrebet i videste Forstand, Hatt's fortrinlige Skitse om Menneskeracer samt Olsen's (hvorfor ikke umiddelbart derpaa følgende?) særlige Beretning om Jøderne. Med Hensyn til Antisemitismen fremgaar der af disse tre Artikler klart nok, at der hverken eksisterer en arisk eller en jødisk Race.

2. Maa disse Dele af Bogen vel hovedsagelig betragtes som Tribut til Læsepublikums Interesse i, hvad der for Tiden bevæger Verden, har de andre Kapitler mere aktuel samfundspolitisk Betydning. Byggende paa Winge's Udredning om Arvelighedslærens Grundlove i Almindelighed fremstiller Thomsen Menneskets særlige Arvelighedsforhold. Spørgsmaalet føres saa over fra disse rent biologiske Udredninger til det samfundspolitiske Omraade; A. Goll giver en Beretning om de arvesyges Antal, om den Fare, som de danner for Samfundet, og om den danske Lovgivning.